

Prohlášení o zásadách globálních mezioborových digitalizačních iniciativ

Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí (IFLA), Mezinárodní asociace archivů (ICA), Koordinační výbor asociací audiovizuálních archivů (CCAAA), Mezinárodní rada muzeí (ICOM), Mezinárodní rada pro památky a sídla (ICOMOS) a Mezinárodní rada pro vědecké a technické informace (ICSTI) prohlašují, že jejich společným cílem je shromažďování, zaznamenávání, organizování, ukládání, trvalé uchovávání a zpřístupňování světového kulturního dědictví a duševní tvorby v dokumentové podobě.

Společně podporují a řídí se dlouhodobými záměry rozvoje globální distribuované digitální sbírky tak, jak byly formulovány na Konferenci ředitelů národních knihoven (CDNL) v r. 2008 s cílem, aby tato sbírka byla zevrubná, otevřená, snadno a univerzálně přístupná na Internetu a zároveň poskytovala okamžitý přístup k digitálním materiálům ve sbírkách všech světových institucí spravujících kulturní dědictví i ve sbírkách soukromých v zájmu vědeckého výzkumu, vzdělávání a celoživotního poznávání, inovací a ekonomického rozvoje a na podporu mezinárodního porozumění a aby tak plnila požadavek posilování strategické spolupráce s ostatními zúčastněnými stranami, jako např. s odborníky a institucemi v oblasti kulturního dědictví, vědeckými institucemi, národními a mezinárodními vládními organizacemi, dalšími nevládními organizacemi, vydavateli a poskytovateli informací, a dalšími organizacemi soukromého sektoru.

Sdílená vize pro světové digitální dědictví

Za tímto účelem přijaly IFLA, ICA, CCAAA, ICOM, ICOMOS a ICSTI doporučení CDNL, která budou podporovat prostřednictvím svých mezinárodních členských základů:

Nehledě na to, že instituce kulturního dědictví pracují v různých prostředích, výše zmíněné instituce vyjadřují podporu odborníkům v oblasti kulturního dědictví pracujícím v institucích s tímto zaměřením a/nebo v soukromých sbírkách, aby:

1. prosazovali, podněcovali a podporovali rozvoj spolupracujících digitálních sbírek všech druhů;
2. rozvíjeli a podporovali propojování digitálních sbírek v institucích národního kulturního dědictví, aby tyto ve vzájemném mezioborovém dialogu sloužily jako okno do světových kultur a otevřely své bohaté a různorodé fondy;
3. podporovali kulturní a jazykovou rozmanitost a mnohojazyčnost a rovněž respektovali původní domorodé kultury a kulturní vlastnictví;
4. prosazovali rozvoj digitálních nástrojů, produktů a služeb a obecné standardy prostřednictvím organizací ustavujících standardy, a to jak v rámci svých vlastních institucí, tak i prostřednictvím Mezinárodního konsorcia pro ochranu Internetu (IIPC) a se zvláštním zaměřením na kritická témata jako např. dlouhodobá digitální ochrana, autentičnost a porozumění potřebám našich uživatelů;
5. zajistili, že znalosti o rozvoji digitálních sbírek a osvědčené praktické postupy budou sdíleny na mezioborové úrovni mezi odborníky v oblasti kulturního dědictví jak v institucích kulturního dědictví, tak i v soukromých sbírkách;
6. zvyšovali digitální gramotnost a podporovali digitální rozvoj prostřednictvím odborníků v oblasti kulturního dědictví pracujících jak v institucích kulturního dědictví, tak i v soukromých sbírkách v rozvojovém světě;
7. se zasazovali o široké rozšíření uznání a pochopení důležitosti problematiky duchovního vlastnictví v digitálním věku;
8. obhajovali řešení otázek duchovního vlastnictví, která naleznou odpovídající rovnováhu mezi základním veřejným zájmem na zajištění přístupu k informacím a myšlenkami a právy tvůrců na uznání a ocenění jejich práce;
9. se zasazovali o rozvoj globálních digitálních sbírek a právní podporu (zvláště pak prostřednictvím povinného výtisku a režimů ochrany duchovního vlastnictví) a o finanční podporu digitálního rozvoje;

10. posilovali strategickou spolupráci odborníků v oblasti kulturního dědictví s národními a mezinárodními vládními organizacemi, vydavateli, poskytovateli informací a dalšími organizacemi soukromého sektoru prostřednictvím jejich institucí kulturního dědictví nebo prostřednictvím soukromých sbírek.

Dlouhodobý přístup ke kulturnímu dědictví

IFLA, ICA, CCAAA, ICOM, ICOMOS a ICSTI

- Usnadnit diskuzi a podporovat porozumění a spolupráci ve věcech společného zájmu pro sektor mezinárodního kulturního dědictví v oblastech autorského práva, ochrany a obnovy kulturního dědictví, účinné obhajoby a prosazování zájmů na mezinárodní úrovni a dlouhodobé ochrany a přístupu ke kulturnímu dědictví těchto institucí.
- Podporovat prosazování, usnadňování a obhajobu dlouhodobého přístupu ke kulturnímu dědictví ve všech formátech, uchovanému odborníky v oblasti kulturního dědictví, ať již v soukromých sbírkách nebo v institucích kulturního dědictví po celém světě.
- Být zavázán ke kulturní a jazykové rozmanitosti
- Prosazovat vzájemné porozumění i sdílení osvědčených postupů, vzájemnou podporu a vytváření profesních sítí.
- Usilovat o usnadnění vzájemné mezioborové spolupráce mezi institucemi i odborníky v oblasti kulturního dědictví a o integraci zpřístupnění sbírek ve prospěch světového společenství.

Co předcházelo vytvoření zásad

V roce 2008 Konference ředitelů evropských knihoven (CDNL) vypracovala dlouhodobou koncepci rozvoje světové digitální knihovny. Mezinárodní nevládní organizace v oblasti kulturního dědictví se pravidelně setkávají, aby projednaly otázky vzájemného zájmu a sdílely běžné praktické zkušenosti při neformálních setkáních svolaných Koordinačním výborem skupiny LAMMS / Libraries, Archives, Museums, Monuments and Sites (skupina pro Knihovny, Archivy, Muzea, Památky a Sídla v rámci IFLA). Na jednom z takových setkání došlo k projednání budoucích záměrů a jejich úpravě a uzpůsobení pro přijetí všemi nevládními organizacemi v rámci LAMMS. Po dlouhém přezkoumávání, při němž byly důkladně projednávány různé další verze, se představitelé IFLA, ICA, CCAAA, ICOM, ICOMOS a ICSTI na 6. jednání Koordinačního výboru LAMMS v prosinci 2011 rozhodli přistoupit a dodržovat toto Prohlášení o zásadách celosvětových mezioborových digitalizačních iniciativ a podporovat je v rámci svých členských základů.

Zásady zpracovaly:

Koordinační výbor LAMMS (2012): Ingrid Parent (prezidentka IFLA, předsedkyně Koordinačního výboru LAMMS 2009-2011); David Leitch (generální tajemník ICA); Bénédicte Selfslagh (generální tajemnice ICOMOS 2008-2011); Kurt Deggeller (svolavatel CCAAA do 2012); Julien

Anfruns (generální ředitel ICOM); France Desmarais (ICOM), Herbert Gruttemeier (předchozí prezident ICSTI), Ingeborg Verheul (IFLA, sekretariát Koordinačního výboru LAMMS).

Datum: 2012

Kontakty:

IFLA: www.ifla.org

ICA: www.ica.org

CCAAA: www.ccaaa.org

ICOM: www.icom.org

ICOMOS: www.icomos.org

ICSTI: www.icsti.org

Sekretariát Koordinačního výboru LAMMS se nachází v sídle IFLA, The Hague. www.ifla.org/LAMMS

Sekretariát CDNL má sídlo v Národní knihovně Jižní Afriky; Prohlášení CDNL o budoucí vizi globálních digitálních knihoven je k dispozici na: http://www.cdnl.info/2008/CDNL_Vision_for_the_Global_Digital_Library.pdf
Schváleno Odbornou komisí IFLA 12. srpna 2012.